

ברכות לו: (שז מהסוף) עד לח. (ש8)

מדברי רב ושמואל משמע כר' כהנא

תבשיל העשוי מחיטה: - מברך 'מזונות'.

אם יש בו כמות משמעותית של דבש:
רב יהודה: הדבש עיקר - ולכן מברך שהכל.
רב כהנא: החיטה עיקר - ולכן מברך מזונות.

רב ושמואל:

א. כל תבשיל שיש בו 5 מיני דגן - מברך 'מיני מזונות'.
ב. כל שהוא 5 מיני דגן - מברך עליו 'מיני מזונות'.

מימרא א' מלמדת שמברכים מזונות גם על תבשיל שיש בו מיעוט דגן.

מימרא ב' מלמדת שעל אורז ודוחן לא מברכים מזונות.

מימרא ב' של רב ושמואל נדחתה בגלל שיטת תנאים מפורשת:

סיכום הדעות התנאיות בעניין אורז (מהברייתות השונות)

ר' יוחנן בן נורי: מעמדו של אורז מקביל לחלוטין למעמד 5 מיני דגן לכל דבר ועניין.

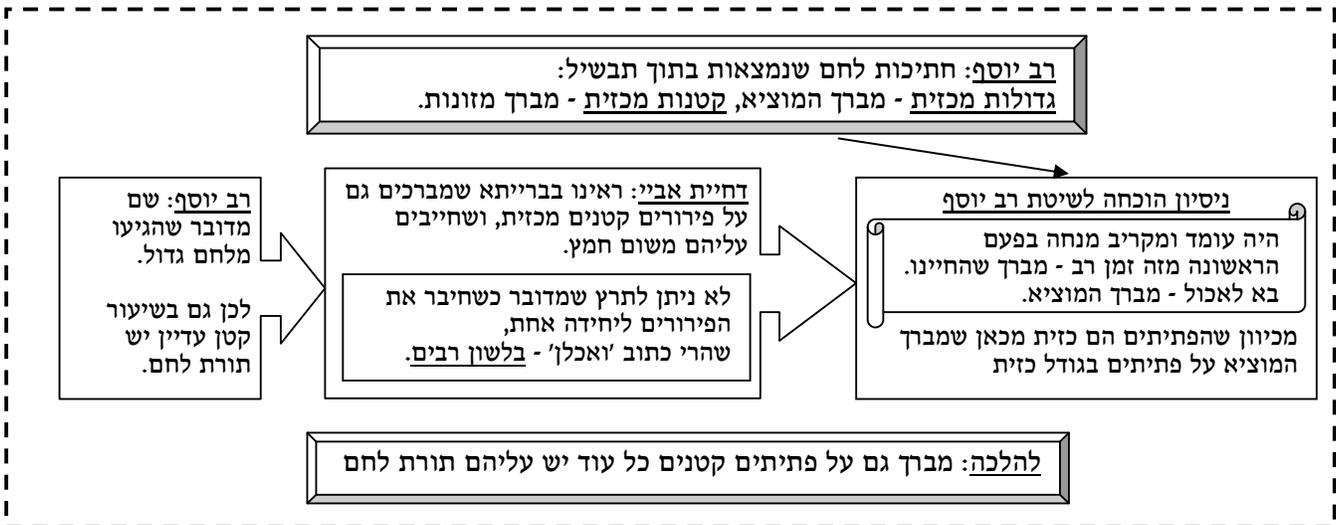
חכמים: לפני אכילת אורז (אפילו פת אורז) מברכים: מזונות.
אחרי אכילת אורז (אפילו פת אורז) מברכים: בורא נפשות.

רבן גמליאל: אחרי אכילת אורז (אפילו פת אורז) מברכים: מעין שלוש.

לרבן גמליאל יש שיטה ייחודית בברכה אחרונה:

על 7 מינים, ועל דגן שאינו פת מברך:
חכמים: מעין שלוש.
רבן גמליאל: ברכת המזון.

על אורז ודוחן מברך:
חכמים: בורא נפשות.
רבן גמליאל: מעין שלוש.

ביאורי מושגים

טרוקנין - בלילה רכה של קמח ומים הנאפית בתוך גומה.
טריתא - שלוש אפשרויות:
 א. בלילה רכה של קמח ומים הנאפית על הכירה עצמה - היא שונה מטרוקנין בכך שהיא לא נאפת בגוש אחד.
 ב. לחם הודי - עיסה הנאפית על שיפורד ונמשחת בזמן האפיה בשמן או בביצים.
 ג. לחם העשוי לכותח - לחם המיועד לתבשיל והוא נאפה בשמש ולא על האש.

טרוקנין -

1. סתמא דגמרא: נחשבת לחם וחייבת בחלה, ר' יוחנן: לא נחשב לחם פטורה מחלה.
2. ברכתו 'מיני מזונות'.
3. יוצאים ידי חובה כמצה בפסח.

טריתא - אבי: פטורה מחלה.

לחם העשוי לכותח -

אם מעשיו מוכיחים עליו שהוא מיועד לתבשיל (נאפה בצורת נסרים) - פטור מחלה, ואם אפאו בצורת כיכרות חייב בחלה.